

BAJAI HIRLAP

Társadalmi Hetilap.

Előfizetési árak

Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Városi bérház, I. emelet.

Kiadóhivatal: Kazal József könyvnyomdája, hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Lemberger Ármin.

Városunk közrendészete.

Feltétlen elismerés illeti a városi ellenzékét amaz indítványáért, melylyel kívánta, hogy a város költségvetése kinyomattassék és közzétéssék. Kell, hogy a nagyközönségnek és a törvényhatóság tagjainak mód nyujtassék arra, hogy kellő időben, már jó eleve és tüzetesen foglalkozhassék vele, hogy alaposan tájékozódják, mire köllik az adózó polgárok keserves filléréit.

Sajnosan kell azonban a közzétett költségvetés alapján látnunk, hogy a város legelhangyagoltabb intézményében, a közrendészeten, most sem akarnak javítani; a régi nyomoruságos állapotban marad meg *közvilágításunk* (kivéve azt az újítást, hogy az Újvilág- és Flórián-utcák is kapnak légszeszlámpákat, amelyeket vagy megújítanak majd, vagy sem) a régi nyomoruság folyik tovább a *köztisztaságnál* és a *rendőrség létszámánál*. Illik, hogy szóvá tegyünk e három intézmény visszasságait, hátha akad jótét lélek, aki fel fogja említeni a jövő közgyűlésen és — ki tudja — pár év múlva be is hoznak valami javítást — talán.

Ami a közvilágítást illeti arról félve szólunk. Félünk ugyanis, hogy valahogy elolvassák a városon kívül is, hogy kalendáriumi világítás van Baján, a több mint 20,000 lelket számláló iparos és kereskedő városban, olyan világítás tehát, amely ráparancsol a holdra, hogy amikor sütni kell, akkor ne merészelen felhő mögé bujni, mert sötétség borul a városra és engedni nem a légszeszlámpa van hivatva, hanem a hold, bizonyítnyal azért, mert az Ur oly czélből teremtette, hogy világítson éjjel, hát feleljen is meg rendeltetésének és töltsse be hivatását. Azt mondják, hogy sötét estéken több láng ég és hamarabb is gyújtják meg a

lámpákat, de ki tehet róla, hogy a Belváros legelőnkebb utcáján vizsgálják, hogy sötét van-e, ott, ahol a kirakatok és üzlethelyiségek is világítanak és vajmi ritkán sütik ki, hogy vaktsötét az este.

A köztisztaság fonákosságaira is rámutatunk elégszer. Feltártuk a bajokat, olyan bajokat, amelyeket immár tovább tűrni nem lehetett. Valamiféle javítást ígértek azzal, hogy házikezelésbe vették és mi hittünk is benne, hogy több tisztaság lesz utcáinkon. Sajnosan tapasztaltuk, hogy elcsalóztunk. A rendőrség, melyre az ügyet bízlák gyakorlatlan, tapasztalatlan és kisszerű volt. Féltek a póthiteltől és nyáron, amikor a legnagyobb szükség volt a seprésre és locsolásra, akkor nem volt részünk benne. Akkor napokon hevert utcáinkon a por és a piszok és ha el akarták söpörni, nem akadt erő, amelylyel az utcákat fel lehetett volna locsolni, sőt arra is volt eset, hogy a félig locsolt utcából elvették az u. n. „fogmány“-t és a vizeskocsi az *utca* közepén maradt. Most őszkor, amikor látták, hogy a nyáron túlságosan takarékoskodtak a mi bőrünkre, nyakra-főre söpörnek, locsolnak, tisztogatják a legártatlanabb szemetet, a hulló falevelet. És ami a házi kezelést alaposan elrontotta az azon intézkedés, hogy a tisztogató személyzethez száraz-dajkát is adtak egy rendőr képében és ezzel elvontak nyomoruságosan kis rendőrségünkötől egy egészséges, munkára és szolgálatra alkalmas embert.

És most elérkeztünk rendőrségi intézményünk legnagyobb hibájához, mondhatni rákfenéjéhez, a rendőrség létszámának neveléses csekély voltához. Merőben fölösleges újra meg újra elmondanunk, hogy 16 emberrel nem lehet rendet tartani az ilyen nagy kiterjedésű városban, meg nyomozni,

sőt az utczaseprőket is ellenőrizni, hogy az ember óraszámra nem talál rendőrt az utcákon, hogy a rendőr-legénységet annyira agyon dolgoztatják, miszerint fiatal korában munkaképtelenné lesz és a nyugdíjak ennek következtében horribilisan szaporodnak. Mindezek helyett azt akarjuk mint új ténylemet emlegetni, hogy este 5 óra körül lopnak a külvárosokban, botokkal leverik az embert, hogy éjjel revolverlövésektől hangos az utca és üldöznek embereket egyik városrészről a másikba, sőt a harmadikba is és hogy a városban nappal összesen 4 rendőr kettesével vigyáz a rendre.

Elismerjük, hogy a szűkös anyagi viszonyok közt, melyekben élünk, minden adófillér megtakarítása lényeges, de el kell ismernünk azt is, hogy a rendőrség létszámának felemelése elodázhatatlanul szükséges.

Reméljük is, hogy ez be fog következni.

P.

A baja—bátaszéki áthidalás.

A pécsi végrehajtó bizottság a Budapestben tartandó országos értekezlet tárgyában a következő lelkes hangú felhívást bocsátotta ki:

28724. sz. 1902.

T. Czim!

A *Baja—bátaszéki áthidalás* ügyében a t. Czim is kézhez vette a bajai előkészítő bizottságának f. évi augusztus hó 26-án kelt ama körlevelét, melyben ez országos értekezlet egybehívását szorgalmazza azon czélből, hogy ezen, az összes érdekeltég lelkes részvételével megtartandó nagygyűlésen alkalom nyíljon a Közép-Dunának Baja-Bátaszéknél leendő áthidalása elsőrendű országos fontosságát manifesztrálni, azzal az erkölcsi súllyal és nyomatékkal, melyet egyedül az igazza kivívásáért

A négy segéd a legnépesebb kávéházban ült össze, és fővárosi szokás szerint, nagyhangon rendelték tollat, tintát, papírost. Majd érdekesen suttogni kezdtek. Nehogy bárki is egyebet gondoldjon: feketében és cilinderben jöttek. Nagyobb stílus kedviért monoklin keresztül néztek egymásra, szigorú és előkelő arccal. Olykor egy-egy szót hangosan mondtak ki; előszeretettel azokat a szokat, a mikben riasolni lehet.

— De uram, . . .
— Hárrrom lépés avance . . .
— All rrrright . . .

Aztán meg össze-vissza fiakkereztek az egész városban. Persze, mindenki tudta, hogy mi készül. Reggel öt órakor pontosan megérkeztek az ellenfelek, a két orvos, meg a négy segéd. A kevévéri erdőség egy tisztásán jelölték ki a helyet. Pumpolius elemében volt, és mindenki szemeláttára jó erősen töltötte meg a pisztolyokat. Ketchke mosolyogva diszkurált segédeivel, és fölkerete őket, hogy nezzék meg a pisztolyokat.

— Csak jó erősen. Nem szeretem a trefát. Vagy-vagy.

Pumpolius rátette a kezét Borostyánffy vállára: — Csak a hasába löjj, edes barátom. Csak a kis hasába.

De mielőtt kilépnék a távolságot, egy pohár cognac meg nem árt. Ez pompás idegerősítő. Pontosan tudsz czélozni.

— Ide vele. De jókora pohárral.

Mialatt Borostyánffy egy hajtásra fenékgig üritette a folyadékokat, Pumpolius egy ajtatos pillantást vetett az égre, és Szent-Riczinushoz folyamodott egy röpke, de hathatós imában.

— Hallod-e Pumpi, komisz a cognacod.
— Kissé keserű, de meglásd, gyorsan fog hatni.

Pumpolius és az ellenfél egyik segéde hozzá-láttak kilépni a harmincz lépésnyi távolságot. Borostyánffy megirigyelte ezt a dicsőséget, és ő

T Á R C Z A.

Numa Pumpolius Ansagius életrajza.

A „BAJAI HIRLAP“ EREDETI TÁRCZÁJA.

Írta: Kanizsai Ferencz.

(Folytatás.)

V.

A párbaj.

Éjfélfkor zörgettek az atyamester ablakán:

— Ereszsen be, Ketchke bácsi! én vagyok.
— Mi ujság?
— Baj van Köpeczen.

Hallatszott a papucok eszozogása, majd a kapukules nyikorgása. Aztán Pumpolius nagy-rejtelmesen besurrant. Egy jó óra hosszat értekezhetek odabent; végre újra kinyílt a kapu, és a két mosolygó arczon, ha világos nappal, s nem éjszaka van, hát bárki észrevehette volna, hogy nincs többé semmi baj Köpeczen.

— Aztán csak szorosan tartsa magát ahhoz, drága atyamester, a mit tanácsoltam. És ugy-e, hála fejében, a mint megígérte, átadja nekem a nyugtát azzal a megjegyzéssel, hogy most már egy krajczárral szem tartozom?

— Bár vérzik a szívem! Ah, ez sok! Mit se fizetni, és nyugtát kérni.

— De gondolja meg, hogy ebből a párbajból mily fényes előnyök hárulnak nemcsak becses személyére, hanem egész üzletére.

— Jó-jó. A párbaj után megkapja a nyugtát. Itt a kezem.

— Köszönöm. És egy szót se arról, hogy itt jártam önnél, éjnek idején. Na de hűvös van. Jó éjt, gentleman.

— Jó éjt, gentleman.

Reggel nagyot gondolt Pumpolius; még is csak benezett az érettségire. Tizenegy órára jelesen

megért. Szereneséjére az igazgatóhoz írt levelét felőrával később adta kézhez a levélhordó, mikor már a bizonyítvány zsebében volt. Feltüntetőkör a takarékpénztári könyvelővel együtt, fekete ruhában, fehér keztyűvel Ketchke Micziszlávhoz fiakkereztek.

Ugyanis a megsértett jellemzéshez másik segéde a takarékpénztári könyvelő volt, az Olgieza papája. Borostyánffy a tegnapi esti kudarc után úgy okoskodott, hogy jó hatással lesz, ha majd a könyvelő úr a párbaj után az ő lovagi rettenetetlen bátorságát dicsőíti a lánya előtt.

Ketchke annyira beleélte magát a káposztafalvi praedicatummal járó nemesi allureókba, hogy szinte túlságosan előkelő pózba vágta úri személyét:

— Tisztelt gentlemanek, tudom, hogy mi járatban vannak. Nem szeretem a szószaporítást. Én a tettek embere vagyok. Mi kell?

— Borostyánffy úr megbízatásából jövőnk kérdeni, hogy hajlandó-e lovagias elégtételt adni a rajta tegnapi elkövetett sértésekért?

— Mindenesetre. Az a kis hecc, tegnap a színházban, afféle úri passzió, melyet azt hiszem, megengedhetek magamnak bármikor. Ha valakinek kifogása van ellene, ám álljon pisztolyom esőve elé.

— All right, gentleman. Sziveskedjék a délután folyamán segédeit megnevezni. Amde előbb egy kérdéssel volnánk: látott-e már tigrist?

— Láttam, könyvelő úr.

— Nahát, Borostyánffy olyan dühös, mint a tigris.

— Az az ő dolga. Hanem látott-e már oroszlint, könyvelő úr?

— Láttam, Ketchke úr. Láttam.

— Nahát, én olyan bátor vagyok.

— Ezzel befejeztük küldetésünket. Viszontlátásra a harezterén, gentleman!

— Viszontlátásra, uraim.

egy és ugyanazon cél közösségébe egybeforrót és egybeolvadt érdekeltég kölcsönözhet és az ország színe előtt bemutatni azon csodás hatékonyasága erőforrást, mely három évtized keserű csalódása és szétfoszott reménye daczára ma is elevenen és forrón buzog, és mely nem egyéb: mint az ország egy harmadrészenek, hat millió embernek eminens léteerdeke.

A bajai előkészítő-bizottság Pécis szab. kir. város közönségére ruházván át a megpendített eszme kivételét és végrehajtását, Pécis szab. kir. város közönsége a megfizetendő bizalomnak engedve, szíves készséggel szegődött azon törekvésnek szolgálatába, mely a *Baja-báttaszéki áthidalásnak* minél előbb leendő létesítését van hivatta kivívni.

Főhíborítva azon lelkes visszhang által, melyet az országos értekezlet egybehívásának eszméje az érdekeltég körében mindenütt keltett, van szerencsénk Pécis sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 273./1902. jkvi szám alatt kelt határozatával nyert főhatalmazás alapján a tekintetes Czimet a *Baja-báttaszéki áthidalás ügyében*

Budapestben, 1902. évi november hó 29-ik napján d. e. 9 órakor, Pest vármegye székházának közgyűlési termében (IV. kerület, Gránátos-utca 7. sz.) megtartandó országos értekezletre

ezennel hazafias, tisztelettel meghívni, azzal a megjelöléssel, hogy az országos értekezleten egybegyűlendő érdekeltég még aznap — küldöttségé szervezkedve — fog a magas kormány illető képviselőinél tisztelegni és az áthidalás ügyében elkészített emlékiratot átnyújtani.

T. Czím!

Ha három évtizeden át a csüggedés, a fásultság érzete nem férközhetett szívünkhez, ha a *Baja-báttaszéki áthidalás* eszméjének minden időben támadtak lelkes bajnokai, úgy ez csak abban találja megfajtását, hogy az érdekeltég Fiumétől Brassóig jogos léteerdekeinek mindenkorai fölismerése mellett — a maga kitartó lelkesedésével, az általa képviselt erkölcsi súly összes tömegével buzdította és gyámolította a mozgalmat.

Egyesüljünk tehát újból annyiszor kiküzdeni megkísérelt igazunk jégében! Gyűljünk egybe mindannyian ismét, minél tömöttebb sorokban a kibontott zászló alá, hogy illykép valóvá váljék az Ige, melyet egy szívvel, egy lélekkel hirdetünk.

A m. kir. pénzügyminiszter ur az országgyűlés képviselőházának f. évi november hó 11-iki ülésében egy rövid közbeszólással kijelentette, hogy a szóban levő áthidalás létesítése felvetett a beruházási javaslatba.

E körülmény most még inkább fokozza a küldöttség eljárásának szükségességét már csak azért is, hogy államkormányunk illetékes képviselői részéről most már határozott s talán a kérdés egyes részleteire is kiterjedő megnyugtató nyilatkozatot kapjunk.

Azon biztos reményben, hogy a T. Czimet

az országos értekezleten üdvözölni szerencsénk leendő, kérjük szíves elhatározását velünk **f. évi november hó 24-éig** tudatni.

Hazafiai tisztelettel

Pécsett, 1902. évi november hó 14-ik napján.

A végrehajtó bizottság üléséből:

Majorossy Imre s. k.

kir. tanácsos,
Pécis sz. kir. város polgármestere,
bizottsági elnök.

Dr. Tróber Aladár s. k.

főjegyző,
mint a bizottság jegyzője.

Hisszük és reméljük, hogy Baja városa, melynek az áthidalás kivívásában oly fontos és dicsőséges szerep jutott és a mely valósággal zászlóvivő volt az ezen országos fontosságú ügyben megindított mozgalmakban, minél számosabban fog megjelenni az országos értekezleten. Ezzel tartozik saját jól felfogott érdekének is!

Helybeli és vidéki hírek.

Törvényhatósági közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága *folgyó éri november hó 25-én* délután 3 órakor rendszerinti közgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Polgármester irodászi jelentése a közigazgatás állapotáról. 2. A nagym. kereskedelemügyi m. kir. ministeriumnak körrendelete a törvényhatósági útmesternek, útkaparóknak és családjaiknak a nyugdíjról alkotott szabályrendelet határozmányai alá vonása iránt. 3. Polgármester előterjesztése az évközben üresedésbe jött választott bizottsági tagsági helyeknek betöltése iránt. 4. Az 1903—1904. évi törvényhatósági közúti költségelőirányzat megállapítása. 5. A városi tanácsnak javaslata a gyám-penzári tartalékalap kamatjövödelmének az 1903. évi szegényházi pénztári költségelőirányzat bevételei közé leendő felvétele iránt. 6. Ugyanannak javaslata a házi-, kövezési-, nyugdíj- és szegényházi pénztár 1903. évi költségelőirányzatának megállapítása tárgyában. 7. Ugyanannak jelentése az állami italmérsi jövedék tiszta jövödelmi többletéből az 1898. évre a várost megillető részesedés tárgyában. 8. Ugyanannak előterjesztése az új városi közkórház fekáliamentes szennyvizeinek levezetésére létesítendő betoncsatorna tárgyában. 9. Ugyanannak jelentése a kórház telkén volt régi gőzfertőtlenítő gépnek itt használaton kívül történt helyezeséről. 10. Ugyanannak előterjesztése az özv. Újhelyi Mátyásné által hagyományozott és eladni rendelt kéményseprő-utcai lakóház árverési felteteleinek megállapítása iránt. 11. Ugyanannak jelentése a városi székház külső homlokzata meszelési munkálatainak biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 12. Ugyanannak jelentése a városi székház külső homlokzata meszelési munkálatainak biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről. 13. Ugyanannak javaslata a Flórián-utczában szükségessé vált földgyengetési munkálatoknak elrendelése iránt. 14. Ugyanannak javaslata a városi székházban levő vízóblító klozetek

helyreállítása iránt. 15. Ugyanannak jelentése kórházi apróbb kiadásokra 239 korona előlegnek utalványozása tárgyában. 16. Ugyanannak javaslata a vámsorompók világítása iránt. 17. Ugyanannak jelentése Demuth Gyula városi neptanító korpótléknak utalványozásáról. 18. Ugyanannak javaslata az 1901. év végeig kivetett és behajthatlaná vált párberkövetések leírása iránt. 19. Ugyanannak javaslata a homok-, föld- és gyp-hordási fog haszonbér adására vonatkozó árverési feltételeknek megállapítása iránt. 20. A pest-megyei sárközi ármentesítő társulatnak átírata a posványosi védőtöltés kiépítéséhez szükséges földmennyiségnek a posványosi területből leendő kiemeltetése iránt. 21. Tolnavármegye közönségének átírata a Közép-Dunának Baja-Báttaszéknél leendő áthidalása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett fölterjesztésének pártolása iránt. 22. Ugyanannak átírata a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés felmondása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett fölterjesztésének pártolása iránt. 23. Szepesvármegye közönségének átírata az 1897. évi II. t. c. alapján eljárt választott bíróság ítéletének becikkelyezése ellen az országgyűlés képviselőházához intézett fölterjesztésének pártolása iránt. 24. A kórházépítési bizottságnak előterjesztése a városi csatornáknak a Dunával leendő összeköttetése tárgyában. 25. A szegényügyi bizottságnak előterjesztése a szegényházi élelmezés tárgyában. 26. Rajkovits Károly nyomdatulajdonosnak ajánlata a városi székház déli oldalán lévő IX. és X. számú bolthelyiségeknek bérbe vétele iránt. 27. Bachmann Ferencz bajai lakosnak kérvénye boltbérletének 3 évre leendő meghosszabbítása iránt. 28. Kattarinka József bajai lakosnak kérvénye boltbérletének 3 évre leendő meghosszabbítása iránt. 29. Tury Mátyás tiszti ügyésznek nyugdíjazás iránti kérvénye. 30. Vojnits Dániel apátplébánosnak átírata a róm. kath. plebánia-templom kifestése és új orgona beszerzése költségéhez való hozzájárulás iránt. 31. Az I. bajai jöteknöz növegyetlenek előterjesztése a homokvárosi gyermeknedekek fentartási költségeire évi 350 korona általánösszegnek megállapítása iránt. 32. A „Magyar Hajózási Egyesület”-nek átírata az egyesület tagjainak sorába leendő belépés iránt. 33. Weidinger Salamon és fia m. kir. háziak haszonbérletének beadványa vetésforgók be nem tartása miatt 200 korona bírságot megállapító tanácsi határozat ellen. 34. Friedmann Miksa m. kir. háziak haszonbérletének felebezése vetésforgók be nem tartása miatt 200 korona bírságot megállapító tanácsi határozat ellen. 35. Somogyi Agost és Solyos Gusztáv m. kir. háziak haszonbérletének felebezése vetésforgók be nem tartása miatt 200 korona bírságot megállapító tanácsi határozat ellen. 36. Ugyanazoknak felebezése az ugarba szerződésellenesen bevetett takarmány miatt 200 korona bírságot megállapító tanácsi határozat ellen. 37. Dr. Lemberger Ármán bajai lakosnak kérvénye a városi bérházban birt lakásába új kályhának beállítása iránt. 38. Tury Ferencz I. alkaptányának kérvénye 1 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 39. Kigerl János alszámvevőnek kérvénye 4 havi szabadságidő engedélyezése iránt. 40. Kovács Lajos írónak kérvénye újabb 3 havi szabadságidő engedélyezése iránt. — Netán utólag még beérkező és szabályszerűen közzéteendő egyéb tárgyak.

is sétálni kezdett. Jó, széles léptekkel, mint a tengerészkapitányok. Par percz múlva megpróbálta, hogyan sétálnak a sürgönykihordók, rohamlépésben. Majd, eszibe jutott neki a golya, mikor fel-lábon áll a mocsár közepén. És hol a bal-, hol a jobb-lábára állt. És, mintha a foga fájt volna, dühösen sziszegett. Hirtelen körben nyargalt, és megállt. Idegesen toporzékolgt egy helyben.

— Tessék felállni, uraim!

Ketchke Micziszláv egy angol lord hidegverű méltóságával, emelt fővel ment a kijelölt helyére. Borostyánffy ellenben szerföltött sajátságos módon: fellábon ugrálva.

— Uram! — szolt Pumpolius és egy hosszú, nagyon hosszú beszédet tartott a békéről. Keneteljes szavakban esztelte, mily veszteség volna a hazára, ha egy derék iparos, és egy országoshírű, kiváló színész örök álomra hűnynak szemeiket. Lángoló szavakkal festette Borostyánffy művészi pótolhatatlanságát; és Borostyánffy életében először találta hosszúnak a róla zengedező dics-himnusz. Végre — tán tíz percz múlva, miatt Borostyánffy a legváltozatosabb koreografiai figurákat lejtette, kezdve a kecses mazúr-léptéstől a csillagrugó kánkánig. . . . végre-valahára azon tétellel zárván beszédét, hogy a leglovagiasabb dolog a bocsánatkérés; mondjon hát pardont Ketchke uram, . . . ünnepélyes hangon, könnyező szemekkel így rebegett:

— A hazai művészet és a hazai ipar kesergő és aggódó műzsáinak nevében, igaz lovagi szívből kérem a tiszteletreméltó gentlemaneket: Ah, beküljenek ki, uraim!

Ellenben az atyamester hajthatatlan lévén, szigorú és hűvös hangon felelt:

— Hiába minden szófia-beszéd. Egy Ketchke bátran tekint a halál szemébe.

Pumpolius, hogy a hatást fokozza, ékes latinsággal szólalt:

— Alea iacta est. Fiat duellum! Borostyánffy

űrre az első lövés. Tizenöt másodpercnyi cselzési idő. Rajta!

Borostyánffy arcán verejték harmatozott, és idegesen emelte pisztolyát. Bajosan ment a cselzés, mert dühösen toporzékolgt. Mikor Pumpolius kegyetlen, vontatott esigalassúsággal a tizedik másodpercet számlálta: Borostyánffy iszonyúan elkáromkodte magát, messzi hajította pisztolyát, és óránkint hatvankilométeres gyorsasággal elszárguldozt, nyargalt, vágatott, és pár pillanat múlva eltűnt egy galagonya-bokor mögött.

— Gyáva! — szolt Ketchke Micziszláv, és ragyogott az arca.

— Gyáva! szoltak Ketchke segédei.

— Megfutamodott. Hát mit járatta velünk a bolondját? Ezt megkeserüli! — szoltak Borostyánffy segédei.

— Jerünk haza!

És elfiakkerzetek mind. Csak Borostyánffy orvosa maradt ott.

Mikor előkerült a kiváló színész, részvétellel fordult hozzá:

— De így megijedni, művész uram!

Borostyánffy mit sem felelt. Búsán ballagott a város felé, és a mellékutczákban lapulva, onsonva tért lakására. Összeesomagolt; a déli vonattal megszökött.

A könyvelő úr az ebédnél nem győzte magasztalni Ketchke Micziszlávot; ellenben Borostyánffyt csufol lesajnálta. Pláne, mikor az orvos elmesélte, hogy mi történt vele, ijedtében, . . . Olgicza kisasszony felbiggyesztelte kővér kis ajkát, és így szolt:

— Bah! A nyomorult nyúfi.

És kitepte emlékkönyvéből a velős mondásokat, a miket volt ideálja írt bele. És elégette a Kevevári Közvélemény és Vidéke kiölözött kritikáit, melyek arról a „gyáva nyúfi”-ról zengedeztek.

Pumpolius megkapta a Ketchke-czeg nyug-

tját, és megelégedvén a teljes boszúval, rá se hederített többé Olgiczára.

— — — — —
Én, jeles barátomnak szegény krónikása, akkor szintén leraktam az érettségét. (Mind a kettőnknek ez volt az utolsó vizsgálja, noha az egyetem minden képzelhető fakultásán hallgattuk volna a böles tudományokat, ha toll, színház, kávéház, löverseny, zsurok, irodalom, és újságok nem volnának a világon.)

Mikor érettségi után Budapestén újból viszont-láttuk egymást, elmondta, hogy Ketchke Micziszláv-ból henezegő krakléler lett, örökös párbajsegéd. — Továbbá, hogy bepörölte a szintársulatot, hanem még a perköltés is rajtaszáradt.

Budapestén mesés életet kezdünk. Később, közbe-közbe a vidéket tettük bizonytalaná jelen-létünkkel.

De itt már Numa Pumpolius Ansagiának (a nevét onnan vette, hogy mindig pumpolt és sokat anzágot) új tettei kezdődnek. A diákos ifjúból erőtlen, nyakas bohém lett. Ezt azonban egy másik fejezetben írom meg; mely fejezet kitünő barátom házasságával fog végződni. Aztán nincs tovább. Akkor elvész az ember, s nincs róla krónika.

Bizony, megnősült a fiú, és ma a legjámorabb spizburger. Csak vasárnap délután járhat kávé-házba.

. . . Sic transit gloria mundi . . .

Az érettségivel életének első szaka, és krónikám első fejezete bezárult. — A másik, és érdekesebb fejezetet a következő évre, 1903-ra hagyom, kedves olvasó. Mert már bizonyára untatom Önt szeretett hűsöm viselt dolgaival.

Tehát, ha megengedi, viszontlátásra az új esztendőben!

(Vége az első fejezetnek.)

Hymen. *Kocsba Emil* mohácsi gyógyszerész tegnap szombaton tartotta eljegyzését *özv. Gludovitz Ferencz* né szép és kedves leányával *Matild-kával*.

Országos értekezlet az áthidalás ügyében. Baja város polgárságának színe-java gyűlt egybe pénteken délután a városháza kisebb tanácstermében *Dr. Hegedűs Aladár* polgármester meghívására folytán, hogy a f. hó 29-én Budapesten tartandó országos kongresszuson való részvétel tárgyában határozzon. Az értekezlet többek hozzájárulása után elhatározta, hogy Baja város lakossága minél *tekintélyesebb* számban képviselteti magát a kongresszuson és evégből aláírások gyűjtése végett szűkebb körű bizottságot küldött ki.

A fővárosi sajtó is meleg szavakkal emlékezik meg az egybehívott országos értekezletről. A „*Magyarország*” f. hó 20-iki száma örömmel üdvözlöi a Pécs városa által e hó 29-ére Budapestre egybehívott országos értekezletet és azon reményének ad kifejezést, hogy a nagyarányu manifesztáció sulya elől a kormány nem fog kitérni. A remény annál jogosultabb, mert a vasutgyegek élén már nem áll Mándy Lajos miniszteri tanácsos, ki legvehemens ellenzője volt a Közép-Duna áthidalásának.

Eljegyzés. *Neubauer* Alajos bajai birtokos és malomtulajdonos jegyet váltott *Szeles Ferencz* városi közgyám leányával *Etelkával*, Szabadkáról.

Birtokvásárlás. *Freund* Lázár borsod-pusztai nagybérlő megvette *Schreiber Ignác* keresk. tanácsos, bécsi lakosnak 1200 holdnyi „*Sumár*” birtokát.

Emlékkünnep. Dieszült Erzsébet királyné névnapján a tanítóképző intézet alább részletezett alkalmi iskolai ünnepélyen hódolt a boldogult fejedelemasszony emlékének. 1. *Erzsébet királyné emlékére.* Szövege Torkos Lászlótól, zenéje Kovács Dezsőtől. *Énekelt az ifjúság.* 2. *Gyászbeszéd Erzsébet királyné felett.* Koltai Virgiltól. Elmondta *Vedres Bendegúz* IV. o. tanítónövendék. 3. *A királyné álma.* Pósa Lajostól. Szavaltta *Radoicsics D.* gyakorló népiszkola IV. o. tanuló. 4. *A nagy sírra.* Sebestyén Károlytól. Szavaltta *Heil Ede* II. A. o. tanítónövendék. 5. *Erzsébet.* Várady Antaltól. Szavaltta *Holler Dezső* IV. o. tanítónövendék. 6. *Gyászinduló.* Händel Sámson című oratoriumából. Előadta az ifjúsági *zenekar*.

A bajai postahivatal levélforgalma. A posta-igazgatóságának a múlt évre vonatkozó statisztikai kimutatásában olvassuk, hogy Baján egy-egy lakosnak 40—45 levele érkezik évenként, tehát ugyanannyi, mint Szegeden és Debreczenben. — A városok közül legkisebb a levélforgalma Hódmezővásárhelynek, hol egy lakosra éven át mindössze 20 levél esik.

Plébános beiktatás Bácsón. Bács ujonnan ki-nevezett plébánosát, *Evetovics* János volt bajai káplánt f. hó 29-én fogják ünnepélyesen beiktatni hivatalába, melyen a vidék lelkeskedő papsága nagy számban készül megjelenni.

A magyarországi cziszterczai rend személyzetének névtára az 1902—903. tanévre — című most megjelent kötetben a következő helyi érdekű adatok foglaltatnak: *Működik a bajai főgymnasiumnál* 14 cziszt. r. tanár, kik egyszerűen a bajai rendházak is tagjai, névszerint: Fölker Gusztáv, Ledniczky Ipoly, Székely Károly, Kalocsay Alán, Szántó Kamill, Kálmán Kolos, Fejér Adorján, dr. Horváth Jeromos, Borsodi Miklós, dr. Dombi Márk, Nagy Vazul és Böleskey Ödön rendes tanárok, Rónai Lajos és dr. Nyilasi Rajmund h. tanárok. Közülük a rendi kormánytanácsnak tagjai: Fölker Gusztáv állásánál fogva, Ledniczky Ipoly pedig mint választott tag. — A bajai főgymnasiumnál a közelmúltban működött tanárok közül: Szenczy Győző a székesfehérvári főgymnasium igazgatója, dr. Hang Dániel és dr. Madarász Flóris a zirczi konventben a noviciusoknak tanárai, Békei Vilmos hittanár a sz. gotthardi állami gymnasiumnál, Radványi Teofil tanár az egri főgymnasiumnál, Varga Damján pedig a székesfehérvári főgymnasiumban működik. Dr. Molnár Samu a latin és görög nyelv tanára Pécselt és Marosi Arnold ugyanezen intézetnél hitoktató. A rend összes személyzetének létszáma: 1 apát, 104 áldozár, 19 egyszerű fogadalmat tett növendék, 19 ifjabb növendék és 12 novicius, — összesen 155.

A baja—szabadkai vicinális kis játéka. A zord évszak beálltával a baja—szabadkai vicinális az idén is megkezdte immár jól ismert apró játékaikat, ami természetesen azzal jár, hogy késése, melylyel Bajára érkezik, egyszerűen kiszámíthatatlan. A Szabadkáról f. hó 17-én 2 óra 45 perckor elindult személyvonat például még hat óra után sem volt Baján, holott még 4 órakor kellett volna ideérkeznie. Ugyanez az eset ismétlődött mindjárt másnap 18-án, amikor a reggel fel 8 órára várt vonat csak 9 óra után ért Bajára. Egyik munkatársunk kutatta az okokat és teljesen megbízható helyről az az információkat kapta, hogy az a pár hóhely, mely a *levegőben* szállingózott a két napon át, gátolta a vonatot előrehaladásában, sőt a beavoltabbak azt is tudják, hogy a vonatvezető — meglátván a tovaszálló pár hóhelyet, vészjelet adott, megállította a vonatot és kijelentette, hogy

nem megy tovább, míg ki nem derül. Ugy mondják, hogy másfélórai bátorítás kellett hozzá és a száz főnyi utasnak garanciát kellett vállalnia *minden eshetőségért*, míg a mozdonyvezető újból el merete indítani a vonatot. — Ezért volt azután késés 17-én is, 18-án is.

Megint sertészarlat. A sertésvésznek Ausztriába történt behuzolása miatt a sertések Ausztriába való bevitelle jelenleg tilos B. Bodrog vármegye apatini, bácsalmási, *bajai*, hódási, kulai, németpalánkai, óbecsei, topolyai, újvidéki és zombori járásaiából.

A bácsmegyei telefon ügye mint értesülünk. — immár a megvalósulás stádiumához közeleg. A Latinovits Géza orsz. képviselő által felkeltetett támogatott eszmét Latinovits Pál főispán magáévá tette, amennyiben az ügy tanulmányozásához szükséges aktákat beszerezte. *A telefon ügye a legközelebbi megyei közgyűlés tárgysorozatába már fel is lesz véve.* A távbeszélőhálózat létesítéséhez szükséges összeget — mint halljuk — a megyei utalpap terhére felveendő kölcsönképpen fogják előteremteni. Az építkezési költségekhez a kereskedelmi minisztérium is hozzájárul.

Lehman kenőcs az egyetlen szer, mely pár napi használat után megifjítja az arczbőrt, eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtörket (miteser) stb. Egy légyel ára 1 kor. Csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el. **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a „Szent-Háromság”hoz Baján.

KIT TERHEL A FELELŐSSÉG?

A „*Bajai Független Újság*” tegnapi számában ily czim alatt megjelent *czikkre dr. Ladányi Mór* orvos úrtól a következő nyilatkozatot vettük:

Nyilatkozat.

A „*Bajai Független Újság*” f. évi november hó 22-iki számában a *Hoffenreich*-féle gyógyszer-tárban előfordult esetre vonatkozólag megjelent „*Kit terhel a felelősség*” című közleményre és az azzal kapcsolatos nyilatkozatra válaszként mindössze az, hogy ezen ügyet nem hírlapi szellőztetések, hanem azon illetékes bírói forum fogja eldönteni, a mely a *viszsgálat*ot immár elrendelte.

Megjegyzem, hogy a folyó hó 16-án történt mérgezési esetet már másnap bejelentettem az illetékes hatóságoknak, ezzel is dokumentálni akarván, — amit *czuttal is* hangsúlyozok — hogy *csakis* a hatóságot ismerem el illetékesnek az ügy elbírálására. Nem követem tehát a nyilatkozó felet a hírlapi polemia azon terére, melynek célja — bizonyos hangulatkeltés a közönség körében.

Baján, 1902. november hó 22-én.

Dr. LADÁNYI MÓR.

A bajai gyümölcsészeti egyesület módosított alapszabályai.

I. Az egyesület czime, pecsétje, székhelye, célja.

1. Czime: Bajai gyümölcsészeti egyesület. Pecsétje: egy gyümölcs csoport „*Bajai Gyümölcsészeti Egyesület*” körirattal.

2. Ezen czél elérésére — eszközei: a) A már létesített gyümölcsészeti telepek fenntartása, fejlesztése és esetleg új faiskolák, szőlőiskolák és szőlő termőtelepek létesítése; egy-letli tagok ily irányú törekvéseinek erkölcsi, sőt anyagi támogatása. A szegényebb sorsú bajai lakosságnak ingyen fak és szőlővesszők adománya által segítése; közutak és szántóföldeknek gyümölcsfákkal beültetésénél közreműködése.

b.) Kiállítások. c.) Hasonzélú egyletekkel érintkezés szerzése s egyesülv a közczél emelése. d.) Könyvtár, gyümölcsészeti muzeum létesítése esetleg szaklapkiadása; szakelőadások tartása. e.) Szakértő vélemények nyilváníttása; a gyümölcs és szőlőtermelés érdekeinek képviselése hatóságok előtt. f.) A termés értékesítésére alkalmas módok és eszközök felkeresése.

II. Tagok.

3. Az egyesület ügyeinek támogatására védnököt kér fel, aki minden gyűlésen a diszelnöki széket foglalja el. Tagok: tiszteletiek, alapítók, levelező, rendesek, pártolók.

4. Tiszteleti tagul a közgyűlés a választmány javaslatára, vita nélkül, oly egyént választhat, a ki a gyümölcs- és szőlőtermelés érdekében érde-

meket szerzett. Külföldi egyén tiszteleti taggá választásához földmivélsügyi miniszteri beleegyezés kéréndő ki.

5. Alapító tag azon fedhetetlen jellemű egyén lehet, a ki az egyesület czéljaira legalább 100 az-az száz koronát fizet.

6. Levelező tagul a választmány oly egyéneket választhat, a kik a gyümölcs és szőlő termelés ügyét értelmileg emelik.

7. Rendes tag az lehet, a ki erkölcsileg kifogástalan egyén, évenként 3—3 évi kötelezettséggel 6 koronát fizet az egyesület pénztárába.

8. Pártoló tag kifogástalan jellem mellett 3—3 évi kötelezettséggel évi 3 korona tagsági díjat fizet. A fizetési tagságokért a díj a polgári év 3 első hónapjában fizetendő be, s a tagságról a lemondás a 3 év első felében, az elnökséghez intézett írásos nyilatkozattal jelentendő be. Ennek elmulasztása újabb 3 évi kötelezettség hallgatólagos elvállalását jelenti.

9. Minden tag joga: a.) Köz- és szaküléseken részvétel és szavazás. b.) Választ és választható. c.) Az egyesület telepeit, helyiségeit, kiállításait látogathatja, különösen belépti díjjal járható megjelenése még egy szabad jegy áll rendelkezésére.

10. A rendes tagnak külön joga az egyesület választmánya által a faállományhoz viszonyítva, évenként megállapítandó 15 drb. fát azonban meg nem haladó tagjutalék élvezése.

11. Az egyesület tagja nő is és gyámi beleegyezéssel kiskoru is lehet. Kiskoru tagokat az egyesületben gyámjok képviselik, egyébképen minden tag csak személyesen gyakorolhatja jogait s csak egy szavazattal élhet.

12. A tagság elköltözés, kizárás vagy halál által az eset bekövetkeztének évével megszűnik.

III. Gyűlések.

13. Közgyűlés, igazgató választmányi gyűlés szakülés.

14. Az egyesület közgyűlése az egyesület tagjainak összesége. Közgyűlés évenként egyszer, lehetőleg kiállításal kapcsolatban, de legkésőbb október végéig tartandó. Napját a választmány tűzi ki.

Tartható rendkívüli közgyűlés is az a.) elnök meghívására b.) a választmány fele kívánságára c.) 20 tagnak írásos s a tárgynak megjelölésével az elnökhöz beadott kívánságára. Az a. b.) és c.) esetében az elnök a rendkívüli közgyűlést összehívni 8 nap alatt tartozik.

15. Közgyűlésre a tagok írásos meghívást kapnak a tárgysorozat megjelölésével; a közgyűlés határnapját 3 nappal megelőzőleg. Indítványok a közgyűlést megelőző napig és csak írásban nyújthatók be.

16. Érvényes határozat hozatalához 20 tag jelentése szükséges. Ha az egyesület Baján lakó tagjainak száma 60-nál kisebbre apadna, úgy a bajai tagok egy negyed részét tevő szám kell érvényes határozat hozatalához.

Ha a kikötött szám nincs együtt az elnök 8 napon belül újabb közgyűlést hirdet, a melyre minden tag a tárgy megjelölésével kap meghívót. Ezen gyűlésen a megjelent bármily kisszámú tagok határoznak. Érvényes határozathoz általános szótöbbség kell. Egyenlő számú szavazatok esetén az elnök dönt. A szavazás nyilvános, a választás vagy közfelkiáltással, vagy nyilvános, vagy 10 tag írásbeli kérelmére titkos szavazással ejtetik meg. Alapszabály módosításához a megjelent tagok két harmadának hozzájárulása kell.

17. A közgyűlésről jegyzőkönyv veendő fel a megjelentek névszerinti felsorolásával; hitelesítéshez az elnök, titkár és az elnök által megjelölt 2 tag aláírása kell.

18. A közgyűlés határoz

a.) a választmány évi jelentése és a számadás felett; b.) a következő év költségvetését megállapítja; c.) választja a tisztkart, választmányt, tiszteleti tagokat és a vednököt; d.) megváltoztathatja az alapszabályokat, s ehhez a földmivélsügyi minisztérium jóváhagyását kikéri; e.) felelbbvitel esetén valamely tag felvétele vagy kizárása felett határoz; f.) az egyesület felosztását elhatározhatja, g.) ingatlan szerzesek eladása és kölcsönök felvétele felett határoz.

19. Választmányi gyűlés tagjai: elnök, alelnök, titkár, igazgató, pénztárnok, könyvtárnok és 16 választmányi tag, a kik 3—3 évre és újra választhatók.

Választmányi ülést az elnök hiv egybe, de negyedévenként legalább egyszer tartozik egybe-hívni. Az ülésre minden választmányi tag írásban meghívandó. Határozat hozatalához legalább 50 tagnak jelenléte és általános szótöbbség kell. Szavazatok egyenlősége esetén az elnök dönt.

20. A választmány gyümölcs, szőlő, bortertermény, vagy egyéb kiállítás tartása, vagy abban részvétel; szakelőadások, illetve szakülések tartása, egyleti tagok felvétele és kizárása felett határoz; hozzájárulásával intézi az elnök vagy az igazgató az ő hatáskörébe utalt dolgokat, szóval minden oly ügyben, mely nem a közgyűlés hatáskörébe tartozik, dönt; a közgyűlés határozatait ő készíti

elő és hajtja végre, az alkalmazottakat ő szerződ-teti és becsátja el, fizetésüket ő szabja meg.

21. Szakülések a szükséghez mérten többször tartandók. Ezek feladata részint előadások, felolvasások és gyakorlati útmutatások, részint pedig szakkérdések által gyümölcsösítő szakismeretek terjesztése és emelése.

(Folytatása következik.)

CSARNOK.

Apponyi Albert gróf levele a F. M. K. E.-hez.

Mikor a Pozsonyvármegyei Közművelődési Egyesület Apponyi Albert gróftól megválasztotta elnökévé, a F. M. K. E. igazgató választmányára levelében üdvözölte őt. Apponyi Albert gróf ez üdvözlésre sajátkezű levelében válaszolt az egyesületnek. A levelét *Thuróczy* Vilmos cs. és kir. kamaráshoz van intézve s így hangzik:

Méltóságos Elnök Úr!

Hogy történt, hogy nem, hogy a Méltóságod bölcs vezetése alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület szíves üdvözlő levelére ilyen sokáig nem válaszoltam, annak magyarázatába nem bocsátkozom. Megtudnám adni indokát azon zaklatott életmódban, a melyet az egész nyáron át folytatnom kellett; de inkább egyszerűen elnézésüket kérem, hivatkozva arra a testvéri indulatra, a mely a közös szent célzért küzdőket egymáshoz kapcsolja és arra a tiszteletra, a melyet e ternek regibb megművelői iránt érek. Fogadja ily elkesetten is jó indulattal igaz hálám kifejezését és azt a kijelentésem, hogy a bizalom, a melylyel működésem elé tekintetek, hatalmas buzdításul szolgál e bizalom kiérdemlésére.

A siker, az sajnós, nem függ egyesek jóakarától és buzgalmitól, hanem nagyrészt olyan tényezőktől, a melynek akcióképessége és akciókészsége az utóbbi időben nagyon lelohadt. A magyar társadalmat értem ez alatt, a mely bizonyára nem fogyatkozott meg hazafiságban, de súlyos anyagi gondokkal küzdve, nehezebben emelkedik föl eszményi célok átérésére, tevékeny felkarolására. Pedig szegény társadalmunktól is telnek az a fejenként igen csekély és összegezésben mégis nagy eredményű anyagi áldozat, mely működésünk eléréséhez szükséges: gondjainkban pedig valóságos üdülést nyújtana az a néhány pillanat, a melyet a nemzeti céljainkkal való foglalkozásnak szentelnénk. A legnagyobb nehézség abban áll, hogy erők forrásait másutt kell keresnünk, mint a hol működésünk érvényesül: ez utóbbinak tere első sorban az a terület, a hol a magyarságot kiszorítani készül a nem magyar ajkú nyelvi terjesztésére; azután meg a nem magyar ajkú testvéreink lakta egész vidék, a kiknél a hazafiatlan igazságokat elensúlyozni, a hazafias érzelmeiket ébren tartani, az állami nyelv ismeretét terjeszteni iparkodunk. És bár ezzel első sorban a nem magyar ajkú testvéreink és a fenyegetett magyarságnak érdekében eszelekszünk, még nem jutottunk odáig, hogy ezt az igazságot az első megértés és nem várhatunk erőt azoktól, a kik maguk is támogatásunkra szorultak. A tiszta magyarságra kell tehát támaszkodnunk, ennek érdekeltetését és a nemzeti egység iránt való érzékét annyira fokoznunk, hogy az anyagi és szellemi áldozatért és munkáért, a melylyel működésünket elősegítjük, teljes ellenértéket találjon abban, a mit idegen ajkú testvérei és szorongatott fajrokonai tőlünk nyerne. Egész feladatunk közvetítés ama tiszta magyar ajkú vidékek közt, a melyektől a működés eszközeit nyerjük és azon fenyegetett területek közt, a melyekre e működésünk terjed. A siker attól az erőttől függ, a melyet onnan ide átvinni tudunk. E közvetítő feladatnak sajnós az a nehezebbik része, a melylyel a magyarság felé fordulunk; de ebben kell mindenképp előtt sikert érniük.

Mikor fog ez beállni, mikor fog ennek folytán egyetemi tevékenységünk hatalmasabb lendületet venni, nem tudom. De kell, hogy beálljon egy újabb nemzeti föllendülésnek a korszaka, a melyet a pangás korszakán keresztül akkép bevárni, hogy le nem szerelünk, hogy a kereteket számára kézen tartjuk, hogy annyi erővel, a mennyit összeszedni bírnunk, mégis szakadatlanul tovább működünk, szintén nagy és fokozatos feladat, ama várva-várt föllendülés beállhatásának föltétele.

Midőn szerény tehetéssel a mai lakásztól körülmények közt a szent célt munkáló egyesületek egyikének élére léptem és magam körül látom a csüggedni nem tudó férfiak tekintélyes számát, tekintetem e szép jövő felé fordul, törhetlen bizalommal, szilárd akaratall. És hálával ragadom meg a testvéri jobbot, a melyet a F. M. K. E. lelkes vezetési felem nyújtottak, csak azt óhajtván, hogy sikerüljön bizalmukat igazolni.

Budapest, 1902. okt. 22.

Kiváló tisztelettel maradok

Méltóságodnak

kösz. szolgálja

Apponyi Albert.

Törvénykezés.

Elítelt párbajozók.

Mint értesülünk: Sch. József bajai városi tisztviselő és V. Ferencz mernök a nyáron egy-összeszólalkozás miatt pisztoly- és kardpárbajt vívtak. A felek közül egyik sem sérült meg. Ennek az ügynek szerdán volt a bajai bíróságnál a tárgyalása. Mindkét felet 3-3 napi államfogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

Apagyilkosság Garán.

Egy fiu agyonverte a tulajdon édes apját a minap bosszúból, mert ez a gonosz fiut garazdaságáért arczul ütötte.

Az apagyilkosság Gara községben történt, Baja mellett. Az eset részleteit a következőkben közöljük:

A Baja város közelében levő Gara községet egy 18 esztendő suhanéz merénylete tartja ez idő szerint izgatottságban.

Müller József garai mezőőr a heten, eszülörtökön a falu nagykorosmájában ivott, midőn 18 esztendő Antal nevű fia hazahívta és utközben ranczigalta. Ezér az apa a fiut arczul ütötte.

A fiu a verésért megharagudott és elhatározta, hogy azt megbosszulja édes apján. Tudta, hogy apja kimegy a határba, ezért az ut mellett levő nádasba bujva lesett apjára. Midőn Müller József reggeli 3 órakor arra ment, kiugrott a gonosz fiu rejtékhelyéről és egy nehéz furkos bottal úgy ütötte fejbe, hogy menten összerogyott. A bestiális fiu aztán addig ütötte apját, amíg ki nem adta lelkét.

Ekkor elment testvérbátyjához és elmondotta, hogy apjukat agyonverte, azzal lefeküdt gazdájának istállójában és addig aludt, amíg a csendőrök el nem fogták.

A bajai járásbíró foglya.

Nyilvános köszönet.

A helybeli rk. plébánia-templom kifestésére s egy új orgona beszerzésére újabbán a következők adakoztak.

Vojnits Dániel apátplébános ivén befolyt:

Krausz Ignác Pécs, 2 kor. Mócs Szaniszló dr. eziszt. tanár Pécs, 2 kor. Dr. Molnár Sámuel eziszt. tanár Pécs, 2 kor. Buzásy Abel eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Bitter Illés eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Kiss Albin eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Magdán Gaspár eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Marosi Arnold eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Nemes Tivadar eziszt. tanár Pécs, 1 kor. Zalai Mihály eziszt. tanár 1 kor. N. N. 40 fil. Dr. Varga Damján eziszt. tanár Székesfehérvár, 11 kor. N. N. 1 kor. Kis Albin eziszt. tanár Pécs, 12 kor. Radványi Teofil eziszt. tanár Eger, 2 kor. Majtényi Geza piarista tanár Nagybeeskerek 20 kor.

Ozvald István és Vagenblatt István ivén befolyt:

Wagenblatt István 2 kor. Hinterreiter István 40 fil. Kopf Mátyás, 1 kor. Napora József, 40 fil. Brück Jakabné, 20 fil. Maszapuszt Ferencz 20 fil. Tóth Ferencz, 20 fil. Klíng János, 20 fil. Schönberger János 20 fil. Kubinyák Jakab 40 fil. özv. Haász Jánosné 60 fil. özv. Rehák Istvánné 60 fil. Viczli Jánosné 1 kor. Schmidt Károly 10 fil. Bányos Mari 40 fil. Cseh Sándorné 60 fil. Nebojesané 20 fil. N. N. 50 fil. Kolep János 04 fil. K. V. 20 fil. Zimmer Péterné 20 fil. Hozszinger Terézia 20 fil. Komlósi Sándor 20 fil. Összesen 10 kor. 04 fil.

Spitznagel Ferencz, Szabó Samuné és Racz

László leánya ivén befolyt:

Özv. Petrich Jánosné 1 kor. Zóni Imréné 30 fil. Walrab Jenőné 20 fil. Illy Mihály 70 fil. Illy Juliska 20 fil. Ámon Kálmánné 20 fil. Volly Katalin 20 fil. Trapl Maria 40 fil. Stefanóvits Borbála 30 fil. Csima Anna 20 fil. Pere Istvánné 10 fil. Tadtis Marton 20 fil. Kovács Rozália 40 fil. ifj. Számuel Jánosné 20 fil. Stift Gyula 10 fil. Kovács Alajos 20 fil. Vavra Magdolna 30 fil. Bernschütz Nándor 20 fil. Stift Borbála 40 fil. Szirátky Anna 2 kor. Kauer Jánosné 1 kor. özv. Vatraba Péterné 2 kor. Posta Árpádné 2 kor. Schmidt Mártonné 5 kor. Gyulaffy Endréné 1 kor. Cserba 1 kor. N. N. 40 fil. özv. Csihás Ferencz 2 kor. Schöffler Hermin 1 kor. Petrich Károlyné 1 kor. Szabó Károly 30 fil. Ós Szemes András 5 kor. Racz Etel 1 kor. Spitznagel Ferencz 3 kor. Spitznagel Ferencz 3 kor. özv. Ludvig Mátyásné 2 Spitznagel János és Margit 2 kor. Szabó Samuné 5 kor. Összesen 45 kor. 60 fil.

Racz László és Stabernák József ivén befolyt:

Racz László 1 kor. Orth Mihály 60 fil. Beiszer Mihály 60 fil. Rezsnyák Pál 10 fil. Szloboda Ferencz 1 kor. Horváth Julia 30 fil. Blazsanek Vince 40 fil. Hinterszer Maria 20 fil. Stabernák József 40 fil. Pákolitz István 40 fil. Folkmann Antal 40 fil. Volfram Józsefné 60 fil. Sezeli József 40 fil. Bognárné 20 fil. Cziczofszkó József 20 fil. Jámhor István 10 fil. Hinterszer Lőrincz 20 fil. Ujvári Mihály

20 fil. Ujvári János 40 fil. Febo Antal 40 fil. Kalina József 30 fil. Pankovits Mihály 20 fil. Csorba János 20 fil. Juhász Mátyás 20 fil. Kollár József 20 fil. Tosaki Mátyás 20 fil. Beck Antal 30 fil. Takács Antal 40 fil. Égi Helena 20 fil. özv. Darabos Istvánné 2 kor. Varga Francziska 1 kor. Összesen 13 kor. 30 fil.

Ez uton is fogadják a nemesszívű adakozók hálás köszönetünket. Isten áldása legyen megérdemlett jutalmuk.

A végrehajtó bizottság nevében:

Vágó Rezső, Vojnits Dániel, Demuth Gyula.
titkár. elnök. jegyző.
(Folytatjuk.)

Nyiltér*)

A legjobb és legegészségesebb
ü d i t ó - i t a l
mely mint asztali ital kúrokönös kedvelt és borral, cognacokkal vagy utvényí szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyüléket ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legítisztább égyvívű
SIVANYU-KUT

Alja a szomját, búsít és felrísít egyaránt. A legjobban szor a nyári hőség tikkasztó hatásán ellen.

*)E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk.

HIRDETÉSEK.

12101. szám.
tkv. 1902.

Árverési hirdmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a visszárverést **Allaga Ottó** bajai ügyvéd által képviselt **Bajai takarékpénztár** zálogos hitelező kérelmére a magyar kir. államkincstárnak — **Bárdos Péter örökösai** ellen végrehajtási ügyében **Ézsi Mózes** szemleli lakós kösedelmese vevő ellen 973 korona hátralékos vételár, ennek 1902. évi július hó 31-vel 5%-os kamatai, 18 korona ezuttal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. évi LX. tczikk 135. és vonatkozó 88-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó bajai kir. járásbíróház területén levő, a szemleli 298. számú betében A. I. 1—10. sorszám, 416. számú házaspártelek és külöségeiből és a közös legelő hat/1742. részéből álló jószágoknak **Ézsi Mózes** nevére írt fele részére **Ézsi Mózes** kösedelmese vevő vesztélyére és költségre bánatpénzének elvezése mellett 1126 korona 50 fillér kiküldési árban ezonnal elrendeli és arra Szeremle községhezatal 1902. évi december hó 13-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzi, a midőn a fentebb körülírt ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kiküldési ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Kir. járásbíróház, mint tkvi hatóság.
Baján, 1902. évi október hó 31-én.

Temmer
kir. járásbíró.

Ingyen és bérmentve kap

mindenkí

egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országsszerte ismert örömmámmal előállítani.

WATTERICH A.

Budapest, VII., Dohány-utca 5. sz. a.

PÉNZT

Törlesztéses kölcsönöket

és konvertálásokat budapesti házakra és földbirtokokra minden előleges és előzetes költség nélkül bármily összegig előnyös feltételek mellett szerez

LÖWY ANTAL

István-tér 6.

Legnagyobb összekötötés! Leggyorsabb lebonyolítás! Levélbeli megkeresések azonnal elintézetnek válaszbélyeg beküldése nélkül is.

A tatai

Brikett

teljesen pótolja a porosz szentet.

Szoba fűtéshez

főzéshez

legjobb, legjutányosabb.

Nagy fűtőerővel bír.

Szagtalanul ég el.

Nem képez salakot.

Egyforma darabokból áll.

Nem kell tördelni.

Nem porlik.

Nem piszkít.

Nem esik szét

s így mi sem

vesz kárba.

Olcsóbb minden más szénél,

mert teljesen elég.

Főelárusító Baján :

özy. Spitzer Simonné

építési és fűtőanyagok üzlete.

(Megrendelési iroda a Tóth Kálmán-téren.)

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 frt.

Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kuleszal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szerény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsesmeték.

Kétéves, óriási jövédelmet biztosító voltánál fogva, ennek tevénytése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czím: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep” Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Le Griffon

valódi francia

szivarkapapír és küvely.

Kapható minden jobb kereskedésben.

Egy fiatal

feketedakszli kutya

sárga lábakkal, 19-én délután elveszett. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha visszahozza.

Horánszkyne.

!Nagy Occasió!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

KARÁCSONYI occasió-vásár

november hó 16-tól december hó 31-ig

tart, — mely alkalomra az összes raktáron levő áruim, úgy mind blusok, színes-, fehér- és fekete alsó szoknyák, férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakendők, szövött és bőr női-, úri-, férfi- és gyermek keztük, valamint illatszerek, szappan, pipere, csipke, szallagok és díszárúnál az árakat mélyen leszállítottam, — hogy alkalmat nyújthassak a nagyérdemű vevő közönségnek hasznos karácsonyi és újévi ajándékokat olcsón beszerezni.

Amidőn még kérem minél számosabb megbízással ugyszintén látogatásaival szerencsételni, mely alkalommal ennek valóságáról meggyőződést szerezhet,

vagyok kiváló tisztelettel

FISCHER PÁL.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET

GRAUAUG J. LIPÓT

BAJA.

DRESCHER GYULA-FÉLE HÁZBAN.

Eszközöl előnyös feltételek mellett:

Váltóleszámitolásokat. Felzálog-kölcsönöket.

Tőzsdei megbízásokat.

Váltó- és utalvány beszedéseket.

Előleget nyujt értékpapirokra.

Szelvény-beváltás.

Értékpapírok, sorsjegyek, bel- és külföldi pénznemek vétele és eladása.

Osztálysorsjegyek eladása.

Élet-, tűz-, jég-, baleset- és szállítmány-biztosítások a legolcsóbb díjtételek mellett eszközöltetnek.

Az áruosztály már ez idő szerint elfogad megbízásokat és eszközöl kötések a jövő idényü pirszén-szállításokra.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik kőszvénynei, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéjgyezséssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Többrendbeli, jó karban levő
petroleum luster
  és **lámpa**
 jutányos áron eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

HIRDETMÉNY!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
 szíves tudomására juttatni, hogy

FÜSZER- ÉS VEGYES.

KERESKEDÉSEMET
 az őszi idény alkalmával
KÜLÖNFÉLE CSEMEGE-ÁRUKKAL

rendeztem be, u. m.:

halakkal, konzervekkel, tea-süteményekkel, befőttekkel,
 déligyümölcs különlegességekkel, különféle

SAJTOKKAL

s minden e szakmába vágó árukkal. — E helyen
 említem meg, hogy hetenként háromszor

BÉCS-UJHELYI TORMÁSVIRSLI
 mindennap friss hideg felszelt és főtt prágai sodar
 kapható.

Továbbá szíves tudomására adom a nagyérdemű
 közönségnek, hogy

az idei főzelékfélék megérkeztek
 u. m.: Stokeraui borsó, lencse, árpakása, köles-
 kása és rizsfélék, valamint

MÁK, DIÓ, MANDULA,
 mazsola, feltört- és hejas mogyoró.
 Együttal el nem mulaszthatom ajánlani a nálam
 főraktáron levő

háztartási tea-rumot,

mely kiváló zamatánál és olcsóságánál fogva felülmul
 minden más rumot.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
 kiváló tisztelettel

RÓZSA LAJOS

fűszer-, csemege- és festék kereskedő BAJÁN.
 Kossuth Lajos-utca.

Ugyanitt egy jó fiú tanulóul felvétetik.

A SELMECZBÁNYAI CZIPÓGYÁR

legjobbnek elismert **TÉLI CZIPÓI**

bevásárlásra ajánlja

Budapesti raktárait:

Főüzlet:

VII., Károly-körut 19-ik szám,
 Király-utca sarkán.

Fióközletek:

IV., Kecskeméti-utca, 8. VII., Kerepesi-ut, 32.

VIII., József-körut, 73.

Férfi czipők:

Jó és olcsó fajta, czugos	frt 3.50 kr
Jó és olcsó fajta, fűzős	" 4.—
a legjobb fajta, dupla talpu, téli bé- léssel, fűzős vagy czugos	" 5.—
Vizmentes orosz lakk, téli bélés- sel, dupla talpu, czugos vagy hegyászó	" 5.50
posztó betétes orosz lakk, vizmentes	" 5.50
lakk fűzős, elegáns	" 5.50
amerikai boxbőr, czugos vagy fűzős, Valódi Chevreaux minden kivételben	" 6.—

ÁRAK:

Női czipők:

Jó és olcsó fajta, czugos	frt 3.50 kr
Jó és olcsó fajta, fűzős	" 3.50
a legjobb fajta fűzős vagy gombos, téli bélés- sel	" 4.—
Vizmentes orosz lakk, fűzős vagy gombos, téli bélés- sel	" 4.50
Posztó orosz lakk, duplatalpu	" 4.—
lakk fűzős vagy gombos	" 4.—
Amerikai boxbőr, fűzős vagy gombos, téli bélés- sel	" 4.50
Chevreaux minden kivételben	" 5.—

Óriási nagy választék gyermek-czipőkben a legolcsóbb árak mellett. Vidéki rendelések a fő-
 üzlet útján pontosan eszközöltetnek.

Meg nem felelő árak készséggel kicseréltetnek.

TOJÁS BRIQUETTES

a legalkalmasabb szobafűtési czélokra, teljesen elégethető, szagtalan, vetélkedik a
 legjobb szobafűtő szennel;

NEM BARNASZÉN

hanem a szabolcsi elismert kitünő fekete kőszénből készítve.

Ára: 2 korona 50 fillér

métermázsánként házhoz szállítva.

Megrendelhető **SCHÖN ANTAL ÉS GÉZA** irodájában.

Telefon szám 23.

A
 „BAJAI HIRLAP”
 KIADÓHIVATALA.

KAZAL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA BAJÁN, BÁRÓ EÖTVÖS JÓZSEF-UTCZA.

A
 „BAJAI HIRLAP”
 KIADÓHIVATALA.

Mindennemű könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben elvállaltatnak u. m.:

könyvek, folyóiratok, ügyvédi- és kereskedelmi nyomtatványok.

NÉVJEGYEK.
 ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK.
 SZÁMLÁK.

LAKODALMI MEGHIVÓK.

KÖRLEVELEK.
 GYÁSZJELENTÉSEK.
 ÁRJEGYZÉKEK.

LEVÉLPAPIROK.

FALRAGASZOK.

LEVÉLBORITÉKOK.

Báti meghívók a legizléseesebb kivitelben olcsó áron készítettnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A
 „BAJAI HIRLAP”
 KIADÓHIVATALA.

Hirdetések olcsó áron felvétetnek.

Községi nyomtatványok raktáron tartatnak.

A
 „BAJAI HIRLAP”
 KIADÓHIVATALA.